

Beelden van de zee (vertaald uit het artikel)

Sharmini Nesaratnam bracht een bezoek aan de toonaangevende maritieme kunstenaar Peter Sterkenburg in zijn huis in Zurich, Nederland, om te horen wat hij deze maand gaat laten zien op zijn tentoonstelling in Kuala Lumpur.

In de foyer van de exclusieve Shek O Golf & Country Club in Hong Kong hangt een schilderij van de club gezien vanaf de 7e tee. Een kunstliefhebber omschreef het als volgt: "De kleuren zijn prachtig, de zee en de rotsen zijn zo natuurgetrouw dat ze het schilderij 'maken'." Het is alsof de kunstenaar elke rots, iedere steen en elke aardlaag heeft geteld. Zijn perfecte detaillering en prachtige stijl maakten van zijn eerste tentoonstelling in het Verre Oosten, in "The Library", Repulse Bay, Hong Kong, een uitverkochte bestseller. De gevierde Nederlandse zeeschilder, Peter Sterkenburg, zal deze maand zijn impressie van de havens van Melaka en Penang tonen. Zijn recente bezoek aan deze twee Maleisische steden, evenals Singapore en Sydney, gaf de aanzet voor wat het oeuvre zal zijn van zijn tweede tentoonstelling die op 16 april 1996 begint in de Kuala Lumpur Regent.

Onder de titel "Havens van Azië en Australië, nu en in het verleden", zal de tentoonstelling ongeveer 20 schilderijen laten zien, waaronder één van 17e-eeuwse Nederlandse handelsschepen in de haven van Malakka, één of twee met de moderne haven van Penang en verder de havens van Singapore, Djakarta, Hong Kong en Sydney.

"Penang is een mooie plek om te schilderen, terwijl Malakka veel kleiner was dan ik had gedacht", herinnert Sterkenburg zich, "maar toen ik begin 1992 naar Hong Kong ging, had ik ook geen enkel idee wat ik kon verwachten. Ik vond die haven daar gewoon spectaculair."

Pagina 2

Hij onderzoekt zijn onderwerpen uitgebreid voordat hij aan een schilderij begint en fotografeert zijn onderwerpen meestal om er zeker van te zijn dat de details kloppen. Vervolgens schetst hij het tafereel eerst op het doek voordat hij thuis in Nederland aan het eigenlijke schilderen begint. Zijn atelier in Zurich, vlakbij de eeuwenoude vissershaven van Harlingen, in het noorden van Nederland, vormt het belangrijkste deel van zijn huis. Er zijn geen scheidingswanden, deuren of schermen tussen de woonkamer en het atelier. En overal staan doeken van verschillende grootte en liggen naslagwerken binnen handbereik.

Het huis ligt in een rijtje huizen, aan de voet van een dijk. Kijk uit elk raam en je wordt meteen naar een rustige landelijke wereld getransporteerd - schapen die grazen in vredige weiden tegen een azuurblauwe hemel bezaaid met donzige wolkjes. Hier doet de kunstenaar het grootste deel van zijn werk: een vrijstaand, smaakvol ingericht, vrijgezellenplekje. Goed gekozen en goed geplaatst antiek, zoals een Balinees houtsnijwerk, vertellen over zijn reizen en zijn voorliefde voor het snuffelen naar antiek.

'Ik verzamel alles', bekent Sterkenburg. Zijn woonkamer straalt een ontspannen, gezellige sfeer uit. Crème-kleurige leren banken, een koffietafel en boeken overal. Een kleine keuken heeft een raam boven de gootsteen dat wel een landschapsschilderij lijkt met schapen die grazen op een groene dijk.

Het is duidelijk dat Sterkenburg hier gelukkig is, want hier schildert hij zijn meesterwerken die gewaardeerd worden door maritieme kunstverzamelaars van over de hele wereld.

Als kind wilde Sterkenburg niets liever dan elke dag bij de haveningang te zitten om schepen voorbij te zien gaan. "Ik ben geboren in Harlingen. Mijn vader was een zeeman die thuiskwam met veel avontuurlijke verhalen".

Als jonge jongen bracht hij het grootste deel van zijn tijd door met tekenen en toonde als snel een opmerkelijk talent in het schetsen van afbeeldingen van zeilschepen. Op 18-jarige leeftijd schakelde Sterkenburg over op schilderen met olieverf en hij begon opdrachten te krijgen. Hij schreef zich ook in aan een academie voor moderne kunst, maar voelde zich er niet gelukkig.

Als jongeman werd hij opgeroepen voor het Nederlandse leger, waar al snel zijn talent werd ontdekt. Officieren begonnen hem opdrachten te geven. Originele 'Sterkenburgs' hangen nu in veel Nederlandse marinekantoren. In 1980 hield hij een verzameltentoonstelling van al zijn werken in Breukelen en veel van die schilderijen zijn nu terug te vinden in belangrijke privé-collecties.

Sterkenburgs gave ligt in zijn vermogen om zeegezichten tot leven te brengen. Ze zijn zo echt dat je de zoute lucht bijna kunt ruiken en de kabbelende golven kunt horen, het kraken van het touw en de tuigage, zeilen die wapperen en zeemeeuwen die schreeuwend overvliegen. Neem bijvoorbeeld zijn Hong Kong Star Ferries op een bewolkte dag, zijn Nederlandse bomschuiten op het strand, zijn schepen die de haven binnenvaren op een woelige zee, zijn recreatie van de haven van Hong Kong rond de eeuwwisseling - allemaal zo perfect gedetailleerd (en niet te vergeten die constante wolk boven de 'Peak') en realistisch.

Sterkenburg wordt natuurlijk beïnvloed door het werk van Hendrik Willem Mesdag, de 19e-eeuwse

Pagina 3

Nederlandse maritieme kunstenaar die beroemd is om zijn opmerkelijke cirkelvormige schilderij, 'Panorama Mesdag', dat het vissersdorp Scheveningen weergeeft als een deftige 19e-eeuwse badplaats. "Ik houd van zijn kleuren", zegt Sterkenburg, "zijn subtiele monochrome tinten en kleurvariaties. Het is van het grootste belang dat een schilderij sfeer heeft, de golven moeten perfect zijn en het zonlicht goed, zodat het schilderij tot leven komt en we de wind in ons haar voelen."

De dag van Sterkenburg begint na het ontbijt, rond 11 uur. Hij begint tegen twaalfen of iets later te schilderen en gaat door tot de avond. 's Avonds schetst, tekent en bestudeert hij zijn onderwerpen. Na het eten blijft hij doorwerken en gaat meestal om 3 uur of 4 uur 's nachts naar bed. Voordat hij aan een zeegezicht, zeilschip of haven begint te werken, bezoekt hij eerst de plaats. "Ik koop een kaart om te zien waar de zon zal zijn. Vervolgens bekijk ik herkenbare achtergronden. In Penang en Singapore huurde ik een boot om me rond de haven te varen."

Hij begint met eerst de lucht te schilderen, daarna de zee. "Het is belangrijk dat de schepen niet op een aanvaringskoers zitten. Ik kies het type schepen dat ik wil laten zien en zorg ervoor dat er niet te veel zeilschepen zijn. Waarom doe ik wat ik doe? Ik houd van de wereld achter de horizon. De vrijheid van de zee. Ik ben geen schilder van schepen, ik schilder zeegezichten. Sommigen donker en somber, sommigen licht en vol zon, andere dreigend en stormachtig.

Talrijke opdrachten maakten het voor de kunstenaar bijna onmogelijk om een solo-tentoonstelling in het buitenland te hebben totdat zijn werk de aandacht trok van Ton van der Werf, general manager van de KLM in Hong Kong die hem ervan overtuigde om naar het Verre Oosten te komen. Toen van

der Werf hoofd werd van het KLM-kantoor in Kuala Lumpur, wilde hij graag het werk van deze meesterschilder ook in Maleisië tonen. Van der Werf: "Toen ik voor het eerst een schilderij van Peter Sterkenburg zag in een Rotterdamse galerie, was ik op slag verliefd. Voordat ik het wist, had ik al mijn spaargeld uitgegeven aan de aankoop van een 'Sterkenburg'. Omdat KLM toen actief was op het gebied van sponsoring van veelbelovende kunstenaars en omdat Peters werk zo goed paste in de Nederlandse maritieme schildertraditie, hebben we hem destijds in Hong Kong uitgenodigd voor zijn eerste Aziatische tentoonstelling die een uitverkocht succes werd. Toen Peter opperde dat hij graag een tweede Aziatische tentoonstelling wilde doen, vonden wij dat ook een goed idee. De reizende expositie begint in Kuala Lumpur en gaat van daaruit naar Singapre, Sydney en Djakarta."

Kunsthelvers kunnen tussen 16 april en 2 mei 1996 de wind in hun haren voelen en de zoute zeelucht ruiken tijdens zijn tentoonstelling in The Regent, op de tussenverdieping. Gesponsord door KLM Royal Dutch Airlines en de Kuala Lumpur Regent. De Nederlandse ambassadeur Z.E. G.Th.E.R. Arnold zal de tentoonstelling openen en de Brasserie op de begane grond heeft speciaal voor de gelegenheid een maritiem menu.